

fulde udelades, naar Tyendet forlanger en ny Studsmaalsbog, forekommer mig urimeligt, medens det er ganske overensstemmende med Udskafet, at de Vidnesblyd, der ere givne, udelades. Med disse Bemærkninger skal jeg tillade mig at henstille Forslagene til det høitærede Thing.

Forchhammer: Jeg havde haabet, at vi i denne Sag ganske simpelt kunde have stillet Spørgsmaalet saaledes, om vi vilde stemme for eller imod det foreliggende Lovforslag, saaledes at der ikke vilde komme en særegen Discussion om en Række af Ændringsforslag. Jeg synes, at Lovforslaget, ifølge sin Charakter som en Tillægslov til en ganske enkelt Bestemmelse, idet egner sig til en Mængde særlige nøiere Angivelser, forsaavidt man ikke om de enkelte af disse maa sige, at der foreligger en meget bestemt Nødvendighed for at indsætte dem. Hvad nu det første af de af den ærede Forslagsstiller opstillede Ændringsforslag angaaer, da synes der ganske vist, som ogsaa af ham stærkt fremhævet, at ligge en Principforskel til Grund for samme. Jeg troer imidlertid, at der, naar man seer Sagen praktisk, vil vise sig at være en ganske overordentlig ringe Forskel imellem selve Lovforslaget og det af den ærede Forslagsstiller foreslaaede. Hvorledes er nemlig Forholdet mellem Lovforslaget og det foreliggende første Ændringsforslag? Hvis et Tyende har en saa overordentlig stor Øst til at faae sit „tro og stikkelig“ indført i sin Studsmaalsbog og overhænger Huusbonden derom, saaledes at denne ikke kan modstaae Fristelsen til, naaget Lovforslagets Forfrist, at indføre et saadant Studsmaal, saa er det efter Lovforslaget aabenbart, at intet andet Menneſte kan formene ham det, naaget der i Lovforslaget rigtignok staaer, at Ingen har Ret til at indføre Sligt. Den Gneſte, der vil kunne forhindre det, er selve Tyendet. Det Samme vil nu være Tilfældet efter det første Ændringsforslag, der er stillet, kun at der ved dette kommer en ny Banstellighed til. Efter Lovforslaget er det nemlig klart, at Huusbonden, hvis Tyendet klager, vil blive nødt til at give Tyendet en ny Studsmaalsbog, og at han muligt vil komme til at betale en Byde, hvis det findes passende

at idømme ham en saadan. Men efter Ændringsforslaget er det derimod aabenbart, at der skal søres Bevis for, hvorvidt Tyendet har begjært Vidnesblydet indført i Bogen af Huusbonden eller ikke, idet der kun, forsaavidt Tyendet ikke har begjært Studsmaalet indført, kan være Tale om Strafansvar for Huusbonden. Der vil altsaa derved komme et temmeligt indviklet og vanstelig Tjendeforhold frem, idet der paa hvert Punkt skal søres Vidner fra den ene og den anden Side. — Derimod kan jeg bedre forstaae, om en stor Deel af Thingets Medlemmer maatte være Forslagsstilleren taknemmelig, fordi han ved sit andet Ændringsforslag vil have indført en Frist af 6 Uger, efterat Studsmaalsbogen er udleveret til Tyendet af Huusbonden, inden hvis Udlob Tyendet skal fremsføre sin Klage. Jeg vil imidlertid dog tillade mig at gjøre den Bemærkning, at den Tidsgrense „efter at Studsmaalsbogen er udleveret af Huusbonden“ er noget ubestemt; det er derved forudsat, at det kan controleres og sikkert angives, hvilken Dag Studsmaalsbogen er bleven udleveret af Huusbonden, men det er dog allerede een Vanstellighed, naar der er Tale om at sætte en bestemt Frist. Men jeg skal dernæst tillade mig at spørge: Er overhovedet en saadan Frist nødvendig? I Lovforslaget hedder det, at, naar det af Tyendet forlanges, skal Huusbonden under en privat Politisag efter den for Tyendesager fastsatte Rettergangsmaade dømmes osv. Spørge vi nu: Hvad er det for en Rettergangsmaade, der er fastsat for Tyendesager, da troer jeg at finde den i Tyendelovens § 64. Men i denne Paragraph staaer der nu — jeg indrømmer, at jeg, da jeg ikke er Jurist, maastee tager Feil heri —, men jeg synes dog, at der i Paragraphen aldeles bestemt staaer angivet baade en vis Frist, inden hvilken Klage er tilladt, og et vist Udgangspunkt for denne Frist. Jeg skal tillade mig at oplæse Paragraphens Bestemmelse, saaledes at jeg overspringer, hvad der ikke kommer denne Sag ved. Der staaer i Tyendelovens § 64: „Vil et Tyende tiltale Huusbonden, fordi denne — — ubespjæt har givet det et usordeelagtigt Studsmaal, har det — — at paaklage Sagen inden 4 Uger, efterat Tjenesteforholdet — — er ophørt“.